Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 9. 2007, sp. zn. 17 Co 394/2007, ECLI:CZ:KSHK:2007:17.CO.394.2007.1

Číslo: 89/2012

Právní věta:

Advokátu, který byl podle § 191b odst. 2 o.s.ř. ustanoven opatrovníkem účastníka řízení, náleží odměna za úkon právní služby převzetí a přípravy zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů i tehdy, jestliže neprovedl první poradu s klientem, protože tomu bránily závažné okolnosti, zejména zdravotní stav klienta.

Soud: Krajský soud v Hradci Králové

Datum rozhodnutí: 19.09.2007

Spisová značka: 17 Co 394/2007

Číslo rozhodnutí: 89

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Náklady řízení, Odměna advokáta, Opatrovník, Zastoupení

Předpisy: § 11 odst. 1 písm. b) předpisu č. 177/1996Sb.
§ 191b odst. 2 o. s. ř.
§ 191g o. s. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Usnesením ze dne 17. 7. 2007 O k r e s n í s o u d v Havlíčkově Brodě zastavil řízení (výrok I), žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení (výrok II) a nepřiznal S. T. odměnu a náhradu hotových výdajů (výrok III). Okresní soud po zjištění, že umístěná byla dne 11. 7. 2007 z léčebny propuštěna, zastavil řízení podle § 104 odst. 1 o. s. ř., protože tím odpadla podmínka řízení. Výrok o nákladech řízení okresní soud opřel o ustanovení § 146 odst. 1 písm. a) o. s. ř. Protože advokát ustanovený umístěné jako opatrovník neučinil ve věci žádný úkon, nepřiznal mu odměnu a náhradu hotových výdajů (§ 1 odst. 2 a 3, § 6 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb. v platném znění).

Proti výroku III podal odvolání opatrovník S. T. Namítal, že podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. je úkonem právní služby i samotné převzetí věci a příprava zastoupení. K tomu náleží i paušální částka 300 Kč a náhrada daně z přidané hodnoty. Vyjádřil přesvědčení, že jeden úkon právní služby poskytl již tím, že věc převzal a vykonal. I toto „pouhé" převzetí věci pro něho znamenalo administrativní zátěž a s tím spojené náklady. Pokládal by za nespravedlivé, aby mu nebyly přiznány. Navrhl, aby krajský soud usnesení okresního soudu v napadeném výroku změnil a přiznal mu odměnu 500 Kč,

paušální částku 300 Kč a náhradu za daň z přidané hodnoty.

K odvolání se nikdo nevyjádřil.

K r a j s k ý s o u d v Hradci Králové rozhodnutí soudu prvního stupně změnil.

Z odůvodnění:

Odvolací soud zjistil, že odvolání podala osoba oprávněná, v zákonné lhůtě a že je přípustné (§ 201 a contr., § 202, § 204 odst. 1 o. s. ř.). Přezkoumal usnesení okresního soudu ve výroku III včetně řízení jeho vydání předcházejícího (§ 212, § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř.) bez nařízení jednání (§ 214 odst. 2 písm. e/ o. s. ř.).

Odvolání je opodstatněné.

Podle ustanovení § 191g o. s. ř. náklady řízení (o vyslovení přípustnosti převzetí nebo držení v ústavu zdravotnické péče) platí stát. Neplatí však náklady právního zastoupení, s výjimkou případů uvedených v § 30 odst. 2 tohoto zákona. Podle § 140 odst. 2 o. s. ř. byl-li účastníku ustanoven zástupcem advokát, platí jeho hotové výdaje a odměnu za zastupování, popřípadě též náhradu za daň z přidané hodnoty, stát.

Podle ustanovení § 1 odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v platném znění, při stanovení nákladů řízení, jejichž náhrada se klientovi přiznává rozhodnutím soudu nebo jiného orgánu, se výše odměny advokáta určí podle ustanovení o mimosmluvní odměně, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak; § 12 odst. 2 se neužije. Podle odstavce 3 téhož ustanovení se ustanovením odstavce 2, věty první, řídí i určení výše odměny advokáta ustanoveného soudem. Podle § 6 odst. 1 advokátního tarifu výše mimosmluvní odměny se stanoví podle sazby mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby a podle počtu úkonů právní služby, které advokát ve věci vykonal. Podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu mimosmluvní odměna náleží (mj.) za první poradu s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem.

Z obsahu spisu vyplývá, že odvolatel byl ustanoven opatrovníkem umístěné podle § 191b odst. 2, věty druhé, o. s. ř. usnesením okresního soudu ze dne 28 .6. 2007. V dalším řízení bylo ustanovenému opatrovníkovi doručeno usnesení okresního soudu ze dne 28. 6. 2007, kterým bylo rozhodnuto, že k převzetí umístěné do ústavu zdravotní péče došlo ze zákonných důvodů. Dále mu bylo doručeno napadené usnesení o zastavení řízení.

Odvolací soud se neztotožňuje se soudem prvého stupně v závěru, že ustanovený opatrovník neprovedl ve věci žádný úkon. Výše uvedené svědčí o opaku. Opatrovník ve věci učinil úkon právní služby v podobě převzetí a přípravy zastoupení ve smyslu výše citovaného ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu. Převzetí a příprava zastoupení je samostatným úkonem právní služby. Z legislativně technických důvodů je s tímto úkonem právní služby spojena první porada s klientem, a to proto, aby tato porada sloužící (ve většině případů) k seznámení s danou věcí nebyla účtována samostatně. V některých případech ostatně nelze první poradu s klientem ani uskutečnit (například při ustanovení obhájce v trestním řízení proti uprchlému, při ustanovení zástupce osobě neznámého pobytu nebo při ustanovení opatrovníka z řad advokátů osobě, která není schopna se z důvodu nemoci ve věci jakkoliv vyjádřit). K závěru, že úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu v podobě přípravy a převzetí zastoupení (obhajoby) může být naplněn i v případě, kdy nedojde k první poradě s klientem, dospěl rovněž Nejvyšší soud ve svém rozsudku ze dne 16. 2. 2006, sp. zn. 4 Tz 4/2006.

K převzetí věci opatrovníkem došlo doručením usnesení okresního soudu, kterým rozhodl o

zákonnosti převzetí umístěného do ústavu zdravotnické péče. Z něho opatrovník zjistil skutkový základ věci, tedy v jaké věci má vlastně umístěnou zastupovat. Není důvod pochybovat o tom, že ustanovený opatrovník je osobou profesně odpovědnou, a že se proto jeho funkce neomezuje na pouhé přebírání pošty či administrativní úkony jako je založení spisu, jeho archivace, skartování apod. Výkon funkce opatrovníka, kterým v tomto řízení podle zákona musí být advokát, je činností odpovědnou. Opatrovník se proto musí nejen seznámit s obsahem doručených soudních rozhodnutí a s relevantní právní úpravou, ale musí také zvážit další procesní postup, například podání či nepodání opravného prostředku. Zvláštností tohoto řízení je, že v mnoha případech je porada s klientem vyloučená, nebo její možnost je významně omezená. Typ řízení tak klade na ustanoveného opatrovníka – advokáta – zvýšené požadavky, neboť zastupuje osobu, která je mnohdy neschopna uplatňovat svá práva, jedná se o osobu nemocnou, nezřídka i nekomunikující. I z těchto důvodů je vyloučené v řízení tohoto typu lpět na poradě s klientem jako na předpokladu pro přiznání odměny za úkon právní služby v podobě převzetí a přípravy věci.

Odvolací soud z důvodů výše uvedených usnesení okresního soudu podle § 220 odst. 3 o. s. ř. v odvoláním dotčeném výroku změnil a ustanovenému opatrovníkovi přiznal právo na odměnu 500 Kč (§ 9 odst. 2 a § 7 bod 2 advokátního tarifu), paušální náhradu hotových výdajů 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu) a náhradu za 19% daň z přidané hodnoty ve výši 152 Kč (§ 137 odst. 3 o. s. ř.).